

Sygn. akt IC 1499/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 grudnia 2012 roku

Sąd Rejonowy w Głogowie I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Dorota Onufrowicz-Miara

Protokolant: sekr. sąd. Paulina Kuśnierz

po rozpoznaniu w dniu 13 grudnia 2012 roku w Głogowie sprawy

z powództwa (...) Przedsiębiorstwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G.

przeciwko

Zespołowi (...) w G.

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej Zespołu (...) w G. na rzecz strony powodowej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. kwotę 1.241,08 złotych (jeden tysiąc dwieście czterdzieści jeden 08/100 zł),

II. umarza postępowanie w pozostałym zakresie,

III. zasądza od strony pozwanej Zespołu (...) w G. na rzecz strony powodowej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. kwotę 1.368,00 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, nie obciążając strony pozwanej tymi kosztami w pozostałej części.

Sygn. akt IC 1499/12

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) Spółka z o.o. w G. (dalej określana jako (...) Sp. z o.o. w G.) w pozwie skierowanym przeciwko Zespołowi (...) w G. (określanym dalej jako ZOZ w G.), domagała się zasądzenia na jej rzecz kwoty 15.019,16 złotych, z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwoty 7.575,87 złotych od dnia 6 grudnia 2011 roku do dnia zapłaty i od kwoty 7.443,29 złotych od dnia 3 marca 2012 roku do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu strona powodowa wskazała, że od dnia 13 sierpnia 2010 roku do chwili obecnej, realizuje na podstawie umowy, na rzecz strony pozwanej, usługi w zakresie odbioru i wywozu odpadów komunalnych, stałych nieprasowanych i prasowanych, jak również gruzu z terenu szpitala i przychodni. Strona powodowa podała ponadto, że na podstawie umowy zawartej w tej samej dacie oddała stronie pozwanej do użytkowania prasę na odpady. Strona powodowa wskazała, że po wykonaniu usług wystawiła stronie pozwanej faktury VAT, w których szczegółowo określono sposób, miejsce i termin zapłaty, jednakże do dnia dzisiejszego strona pozwana nie uregulowała tych należności.

Nakazem zapłaty z dnia 18 września 2012 roku, wydanym w postępowaniu upominawczym, Referendarz Sądowy Sądu Rejonowego w G. nakazał uiścić stronie pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę dochodzoną pozwem wraz z odsetkami i kosztami procesu (k - 31).

W dniu 25 października 2012 roku strona powodowa cofnęła pozew w sprawie ze zrzeczeniem się roszczenia, w zakresie kwoty 15.019,16 złotych, domagając się zapłaty kwoty 1.241,08 złotych, stanowiącej sumę skapitalizowanych odsetek od kwoty 7.575,87 złotych zapłaconej w dniu 25 lipca 2012 roku oraz od kwoty 7.443,29 złotych zapłaconej w dniu 19 października 2012 roku (k - 36-37).

W sprzeciwie od powyższego nakazu zapłaty, wniesionym również w dniu 25 października 2012 roku, strona pozwana ZOZ w G. wniósł o oddalenie powództwa co do należności głównej, powołując się na jej spłatę w terminach wskazanych wyżej. Strona pozwana wniosła również o nie obciążanie jej kosztami procesu z uwagi na trudną sytuację finansową. Wskazała, że na jej sytuację zasadniczy wpływ ma treść jej kontraktu z NFZ, który wynosi 93% jej przychodów i podniosła, że świadczenia medyczne wykonywane przez nią są niedoszacowane średnio o 30% w stosunku do ponoszonych kosztów. Strona pozwana podniosła, że na jej niekorzystną sytuację ma również wpływ konieczność spłaty zadłużenia z lat poprzednich i spłata zaciągniętych kredytów i pożyczek. Wskazała, że ogółem jej zobowiązania wynoszą na dzień 30 września 2012 roku 56.432.205,30 złotych, w tym zobowiązania krótkoterminowe 22.415.073,72 złotych, a zadłużenia przeterminowane 8.934.285,54 złotych. Strona pozwana podniosła, że jako publiczny zakład opieki zdrowotnej zobowiązana jest do udzielania świadczeń zdrowotnych i w pierwszej kolejności powinna zabezpieczyć środki finansowe na leczenie chorych. Podała, że po uregulowaniu w miarę możliwości bieżących zobowiązań pozostaje jej niewielka kwota na najbardziej pilne potrzeby, w tym przede wszystkim na zakup niezbędnych leków dla pacjentów (k - 38-40).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 13 sierpnia 2010 roku pomiędzy (...) Sp. z o.o. w G. a ZOZ w G. została zawarta umowa mocą której (...) Sp. z o.o. w G. zobowiązała się do świadczenia na rzecz ZOZ w G. usług w zakresie odbioru i wywozu odpadów komunalnych, stałych nieprasowanych i prasowanych oraz gruzu z terenu szpitala i przychodni przy ulicy (...). Strony zawarły również w tym dniu umowę na podstawie której ZOZ w G. wynajął od (...) Sp. z o.o. w G. prasę na odpady, zobowiązując się uiszczać z tego tytułu określony w umowie czynsz.

Dowód: - kopia umowy o świadczenie usług- k - 11-13,

- kopia umowy najmu- k - 14-17.

Za wykonanie usług w powyższym zakresie oraz najem prasy na odpady ZOZ w G. zobowiązany był zapłacić na rzecz (...) Sp. z o.o. w G. kwotę 7.575,87 złotych, w terminie do dnia 5 grudnia 2011 roku oraz kwotę 7.443,29 złotych, w terminie do dnia 2 marca 2012 roku.

Dowód: - kopia faktur VAT - k - 18-19.

Kwotę 7.575, 87 złotych ZOZ w G. uiszczył w dniu 25 lipca 2012 roku, zaś kwotę 7.443,29 złotych w dniu 19 października 2012 roku.

- okoliczność bezsporna.

Działalność ZOZ w G. na dzień 30 września 2012 roku wykazywała stratę w wysokości 1.829.191,12 złotych. Ogółem zobowiązania strony pozwanej wobec kontrahentów wynoszą na dzień 30 września 2012 roku 56.432.205,30 złotych, w tym zobowiązania krótkoterminowe 22.415.073,72 złotych, a zadłużenia przeterminowane 8.934.285,54 złotych.

Dowód: - kopia bilansu na dzień 30.09.2012 - k - 48-49,

- kopia rachunku zysków i strat na dzień 30.09.2012 - k - 50,

- kopia aktualnej sytuacji finansowej ZOZ w G. na dzień 30.09.2012 -

k - 51-54.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Stan faktyczny sprawy był między stronami w całości bezsporny i ustalony został na podstawie załączonych do akt dokumentów. Na skutek zapłaty na rzecz strony powodowej należności głównej, pozew w tym zakresie został cofnięty ze zrzeczeniem się roszczenia, w związku z tym, na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. w związku z art. 203 § 1 k.p.c., umorzono postępowanie co do kwoty 15.019,16 złotych. Ponieważ należności wynikające z opisanych w stanie faktycznym faktur zostały uiszczone po upływie terminu zapłaty, stronie powodowej przysługiwały odsetki za opóźnienie w łącznej kwocie 1.241,08 złotych, które zasądzono w punkcie I wyroku.

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

Odnosnie kosztów procesu wskazać należy, że strona powodowa wygrała powództwo w całości. Pozew w niniejszej sprawie bezsprzecznie bowiem wniesiony został w dniu 23 lipca 2012 roku, co wynika z daty stempla pocztowego na kopii koperty zawartej w aktach sprawy (k - 24). W związku z tym całość należności została uiszczona po wniesieniu pozwu. Strona pozwana powinna więc co do zasady uiszczyć na rzecz strony powodowej łączną kwotę 3.168 złotych, w tym kwotę 751 złotych opłaty od pozwu, kwotę 2.400 złotych kosztów zastępstwa procesowego oraz kwotę 17 złotych tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Jednakże Sąd uznał, że w niniejszej sprawie zachodzi szczególnie uzasadniony przypadek uzasadniający zasądzenie od strony pozwanej na rzecz strony powodowej jedynie czwartej części należnych kosztów zastępstwa procesowego. Zastosowanie przez sąd jednej z zasad orzekania o kosztach procesu, przewidzianych w przepisach od art. 98 do art. 107 k.p.c., uzależnione jest od wyniku sprawy oraz jej okoliczności faktycznych. Przyjęcie za podstawę orzeczenia zasady odpowiedzialności za wynik sporu i obciążenie strony przegrywającej całością, czy nawet częścią kosztów procesu, może w konkretnej sprawie, kolidować z poczuciem sprawiedliwości oraz słuszności. W celu zapobieżenia ewentualności wydania orzeczenia w takich warunkach wprowadzona została możliwość oparcia go na regule objętej art. 102 k.p.c. Zgodnie z nią, można częściowo bądź całkowicie nie obciążyć strony przegrywającej sprawę obowiązkiem zwrotu kosztów procesu wygrywającemu przeciwnikowi, jeśli zaistniały szczególnie uzasadnione wypadki. Wskazać przy tym należy, że sposób skorzystania z art. 102 k.p.c. jest suwerennym uprawnieniem sądu orzekającego, ze względu na konieczność zapewnienia poczucia sprawiedliwości oraz realizacji zasady słuszności. Dlatego od oceny tego sądu należy przesądzenie, że taki szczególnie uzasadniony wypadek nastąpił w rozpoznawanej sprawie oraz usprawiedliwia odstępstwo od obowiązku ponoszenia kosztów procesu. Zakwalifikowanie przypadku jako " szczególnie uzasadnionego" wymaga rozważenia całokształtu okoliczności faktycznych sprawy. Ingerencja w to uprawnienie, w ramach rozpoznawania środka zaskarżenia od rozstrzygnięcia o kosztach procesu, następuje jedynie w sytuacji stwierdzenia, że dokonana ocena jest dowolna, oczywiście pozbawiona uzasadnionych podstaw. Podkreślić przy tym należy, że do szczególnie uzasadnionych wypadków zaliczyć można przede wszystkim okoliczności konkretnej sprawy, łączące się z charakterem żądania poddanego pod osąd (por. post. SN z dnia 15.06.2011r., sygn.. akt V CZ 23/11, opubl. LEX 864028 i jego uzasadnienie). W pierwszej kolejności wskazać należy, że sprawa dotyczy należności za świadczone usługi. Natomiast brak ich terminowego uiszczania nie wynika z umyślnego unikania zapłaty lecz wysoce niekorzystnej sytuacji finansowej strony pozwanej. Przy czym, z uwagi na specyfikę swojej działalności strona pozwana nie może zaprzestać korzystać z tego rodzaju usług. Również ta specyfika wymusza wykorzystywanie przez stronę pozwaną środków finansowych w pierwszej kolejności na realizację zadań do których została ona powołana, a więc ochrony życia i zdrowia ludzkiego. Podkreślić również należy, że zastosowanie art. 102 k.p.c. wynikać może zarówno z samego przebiegu postępowania, jak również z okoliczności o charakterze zewnętrznym, związanych w szczególności z sytuacją finansową strony przegrywającej. Przy czym pomimo braku automatyzmu w stosowaniu art. 102 k.p.c., niekorzystna sytuacja finansowa strony może stanowić przesłankę uwzględnianą przy badaniu podstaw do szczególnego potraktowania strony przegrywającej przez zastosowanie tego przepisu. Dokonując tej oceny sąd orzekający winien kierować się własnym poczuciem sprawiedliwości, a podważenie oceny tego sądu wymaga wykazania że jest ona wadliwa (por. postanowienie SN z dnia 4 marca 2011 roku sygn. akt I CZ 13/11 opubl. LEX nr 848131 oraz postanowienie SN z dnia 10 marca 2011 roku sygn. akt V CZ 107/10 opubl. LEX 786400, postanowienie SN z dnia 22 lutego 2011 roku sygn.

akt II PZ 1/11 opubl. LEX 852550). Jak wskazano wyżej sytuacja finansowa strony pozwanej jest wysoce niekorzystna co w zasadniczej części wynika z tego, że w zasadniczej części dochody na prowadzenie działalności uzyskuje ona od NFZ, a wielkość przekazywanych środków nie pozwala na pełne finansowanie potrzeb strony pozwanej, nawet zakresie niezbędnym do ratowania życia i zdrowia ludzkiego. Przy czym w niniejszej sprawie strona pozwana od początku nie kwestionowała zasadności roszczenia, zaś zapłatę za pierwszą fakturę uiszczyła dwa dni po wniesieniu pozwu, drugą zaś przed wydaniem wyroku w niniejszej sprawie. Okoliczności te stanowią również dodatkowy argument do zastosowania w niniejszej sprawie art. 102 k.p.c. Przy czym zgodnie z art. 109 § 2 k.p.c. przy ustalaniu wysokości kosztów poniesionych przez stronę reprezentowaną przez pełnomocnika będącego adwokatem, radcą prawnym lub rzecznikiem patentowym, sąd bierze pod uwagę niezbędny nakład pracy pełnomocnika oraz czynności podjęte przez niego w sprawie, a także charakter sprawy i wkład pełnomocnika w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia. Należy przy tym zwrócić uwagę na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 1999 roku (sygn.. akt I PKN 59/99, opubl. OSNP 2000/15/580) w którym wskazano, że możliwe jest zastosowanie art. 102 k.p.c. również wówczas gdy wynagrodzenie pełnomocnika odpowiada co prawda stawce przewidzianej w przepisach prawa, jednakże nie odpowiada stopniowi złożoności sprawy i nakładowi pracy pełnomocnika. Pomimo, że orzeczenie to zostało wydane na podstawie dawnego stanu prawnego odnośnie kosztów wynagrodzenia radców prawnych, jednakże nie straciło na swej aktualności, gdyż kwestie których dotyczy są uregulowane analogicznie w obecnym stanie prawnym. Sprawa niniejsza nie jest skomplikowana - dotyczy zaległości z tytułu wykonanych usług, których zasadność i wysokość nigdy nie była przez stronę pozwaną kwestionowana. W niniejszej sprawie praca pełnomocnika strony powodowej sprowadzała się do sporządzenia pozwu oraz skierowania pisma z oświadczeniem o częściowym cofnięciu pozwu. Stąd zdaniem Sądu również nakład pracy pełnomocnika strony powodowej nie uzasadnia przyznania mu kosztów procesu w wysokości 2.400 złotych. Mając na względzie powyższe okoliczności Sąd uznał za uzasadnione zastosowanie w niniejszej sprawie art. 102 k.p.c. przez obciążenie pozwanych kosztami zastępstwa procesowego w zakresie czwartej części kosztów zastępstwa prawnego strony powodowej, należnych według zasady z art. 98 § 1 k.p.c.